بیوسي

د عبدالهادي ريشاء

د اشعارو دوهمه

مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوسي

دمجموعې نوم - پوسي
شاعر - عبدالهادي ريشاً
دليکو کال - ۱۳۷۴ ه.ش
دچاپ ځای - کراچي
دچاپ شمير - پنځه سوه ټوک
خطاط - عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

اهداء

دا د بېوسی مجموعه د هغو کورډاګو، زوی مړو او مور مړو پاک نیت ته چي د ناښادو اولسو د ښادیو صادقانه غوښتونکي وه او په دې ارمان د خپلو مغزنو کګریو سره ډک زړونه د ځمکي په غېږ وروستل سوي دي اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنو لوستونکو!

ما د پتوکړو د لمړۍ شعري مجموعې په سرکي ژبه کړې وه چې که مي توان وموند د و همه مجموعه به هم د خپره سره چاپ کم . دادئ اوس وتوانېدم چي د خپلو اشعارو د (بیوسي) مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسي حضور ته يې وړاندي کړم . زه پسر خپل بول و درېدم ، خپله گایه مي داده ترسره کړه.

گرانو لوستونکو!

ترهغه گړیه پوري تر څو چي د پتوکړو د مجموعې په باب ماته د محترمو استادانو ، شعر پوهانو او عامه خلکو له خوا مکتوبي ، غيابي ، حضوري د تائید او تنقید حالونه راتلل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ویونکي کوربنادي بهٔ خهٔ پکښې ووایي. نو مي ولی په هوا زړه مي کښانده وو. کله چي پوه سوم چي د پښتو کرزو مجموعه بېخي چاله نظره نده غوړځولي، نه یې یو مخیځه ا نو، پر کش کړئ دی، وروسته مي نو پر ځان یک سنده کړه. زړه مي پر پښتې سو. یو څه ناڅ مي پر کښېنوست. چاچي زه د پښتو کرزو د مجموعې په تائید سره مکتوباً ، غیاباً او مخامخ غټولئ یم. دوی دي د سیالانو سرسي. زه یې ممنون کړم.

او هغه کوربنادو چي د مجموعې پر بعضي ځایو تنقید نیولئ دئ. د هغو تر دا پاک دین وګرزم چي پر یوه مخ یې نده کزلې. او هغه بنادمنو او صاحب نظرانو چي بنه نظر او لاربنونه یې راته کړیده. دوی ته سلامه دي، غیبي سپاره دې مله وي، کوریې ودان.

بناغلو لوستونکو!

مابه دغه د (بېنوسي) مجموعه د وخته لا چاپ کړې وای. خو زړه د ژوند په نورانګل اخته وم، د بلي خواچي مي د چاپ د پاره خالړي څه غرانونه ټول کړي وه. په هغه بنۍ د ګرانۍ داسي هنبهه، باد ننوتۍ چي د غرانو زیږه سکه یې داسي ورسولولې وه چي غران د غازارزش خوځه کوي د خوشکۍ ترورن یې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د چاپ د پاره نه بسېدل، نوره لېنه، د پښه مانه دړلودل چې د هغه څخه یو څه را واخلم او د چاپ مصرف ته یې ورکړم. نو اریان، په اریان پاته وم، په چاپ پورې یې او ګاره وم. یو چاته چې مې امېد دړلود هغه ته چې مې وړیاده کړه هغه هم تله تېره کړه، ځان یې وځراوه، نه و ټوخېدئ. په داسې وخت کې نوماوړو سړی خامخا واسرنګه کېږي. دا مې هم ځان ته عار باله چې ریشا' دې دیوې مجموعې د چاپ د پیسو په خاطر ځان د اوومحمد وپوروړئ کړي. دا مې هم نسوای منلای، نه مې ورېل چې لیکلې چاپ ته آماده مجموعه دې د غه سې نا چاپه پاته سي. باړه مې زړه راغوند کړئ. ما ویل" څه توکل یې پرهغه چې بارانونه اوروي".

راولاړسوم، پر چاپ خانو وګرزېدم. ډېرې چنې مې و وهلې. په ارزان بیه کاغذ پسې مې بازارونه مټ کړه. په چونګې، چونګې د صورت په سوهانګې مې د ونه پیسې برابرې کړې چې دا د بېوسی مجموعه په چاپ کړم، او ستاسې حضور ته یې وړاندې کړم. ما خودا کار د-نس په خوزو وکئ. اوس نو پر تاسې ده چې نو کئ وخت ورو باسئ او د یېلا ویلو زحمت پر ځان تېر کړئ.

دا چلي ما د بېوسۍ په دغه مجموعه کې
سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.

د دې کراستي یا ګدلي شنل په تاسي اړه لري.
زه به تر هغو پوري غابنې وچیچم، چې تاسي یې توري و
سپیني شنل سوي وي‌ه خپل د قضاوت د ترازوو پلو
ته ور غورځوئ.

تاسي ته به یاد وي چې د دې شعري مجموعې شعرونه
د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کرزو د مجموعې په سر
کې لا دا خبره ستاسي تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې
څخه مي بعضي اشعار د چاپ د پاره د لته راپېل
کړه. او بعضي نور یې لکه:- د
لوی استاد علامه عبدالحي (حبیبي) مرثیه چې د (پښتو ټولني)
په مجله کې د اکاډمي له خوا نشر سوې ده. د عبدالباري (اشنا)
ویړنه د کندهار په مجله کې چاپ سوې ده. بر علاوه پر (۵۰۰) پاڼي
یې ګنتتر، او نشر سوي هم دي. د محمد ګل (نوري) د مړیني
په یوه ټلین کې چې د سرحداتو او قبائیلو د وزارت له خوانیو-
ل سوی وو، ما هلته هم د ده په یاد یو شعر وواید چې البته
نشر سوی به . وي. د جمال عبدالناصر مرثیه چې ما د ده
د مړینې په دوهمه ورځ وویل، بیا مي و مصرته د ده دفتر
ته ولیږل. ګاګارین چې لمړی ځل د فضا په سفر ولاړ، او بیرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

را کښته سو. د ده په افتخار مي هم په هغه شپه شعر جوړ کړی، او د ده د فترته مي پس له څه وخته واستوی چي خبر يي د (ازوستيا) روسي جريدي خپور کړی. د لمړي پلا د پاره چي (آرم ستړانګ) امريکايي پر سپوږمۍ قدم کښيښود، ما د ده په شان کي هم يو شعر جوړ کړی. په يوه پيته کي مي ثبت کړی، نو ګوره چي هغه پيته به اوس چيري وي؟ د غسي زمانو ر شعرونه په مختلفو جريد و په مختلفو وختو کي خپاره سوي دي. لکه :- د اولسي جرګي په مجله کي، د سولي د جبهي په جريده کي، د اوسني ليکوالو په دريم ټوک کي او نورو اخبارو کي چي زما سره يي نه تاريخ سته نه مي شعرونه په ياد دي.

خو اوس هم يو څه شعرونه د توَمني په اندازه راته پاته دي. که نوړ سره براېر سوه بيا به نو د خيره سره خبري کوو. چي بيا د بلدي د ګوړوان کاندرا- ونه سي. اوس يي د چاپ وعده نه کوم.

خوږو دوستانو!

که ستاسو دا خيال وي چي د دې مجموعې اشعار به دونه شيريني ولري لکه شير پيړه يا به داسي مفرح دل و دماغ و تسکين د هندهٔ اعصاب وي چي په هر ګونډي کي به يي ترنګ خوشي پرته وي. نو دا ګمان مو بيځايه بولم. ځکه په دې شرو کي د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د ځګر خزکی، د جنرغاله مغزو جزکی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دزلزلو چغکې او د زړه درزونه، دردونه، غمونه
، انعکاس او نقاشي سوي دي. که څه هم ستاسي به
خوا درووهي. خو د پیلادویلو توصیه یې زه ځکه درته
کوم چي، تاسي بيا هم د اولسو په جگرخونيو کي ورسره
گډ او شریك سئ، چي دوی یواځي په غم کي پاته نسي او پر
دې توره لمبله ټوله داغ دیدگان او غمجن سره کښیني
او پاتا سره ورکي. وروسته د غم کمبله ټوله کړي.

دا پلامي د دې مجموعي نوم په دې خاطر بېوسي،
وټاکئ، چي ټوله ناخوالي، ساړه اسويلي، دردونه، نادودي
زموږ بېوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم
بېوسئ، زموږ په پښه دي. تر دې حده پوري بېوسه او بېر-
ندوکي یوچي د پیشي د تښه څخه هم بېریږو. هانور خولا پریږده.
دا زموږ بېوسي نه بولئ؟ چي پر یوه ټیك یې راته ایښې ده.
په سر مو راته گوري؛ تور یې راته پر تندي دي. دناترسو
ترچپلاخه لاندي یو. د سیاه سرو ژړاوي، بنراوي، الـه
لاوي دي. هلکان ځان د ډاگه، ډاگه وهي، پرخوله خوله
لوږو د پوړته کیدو ثوك نسته. په سترگو کي مو خاوري
رډه، بډه پاشل کیږي. تاتو بئ مو ورك دئ. دخدای پراوبجه
موثوك نه پرېږدي. په هر ځای کي شیرخطیان یو.
په جیب کي شانزده، په کندري کي سپیروني ندئ پاته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لڅې وېتې شتمنۍ موږ ځغلوي. د خپلو هستيوې سرپه چيچه ايستلي يو. تېغونه او ارزې لا د لاسه را باندې صافوي. د دغه واقعيتو په نظر کې نيولو سره مې د دې مجموعې نوم ابېوسي، وټاکۀ. چې د اکثرو جملو څخه هم دا ښکې او بېوسيوږغ او مفهوم راوزي. موږ بېوسه نه وو خواوس زموږ وس غښو وسدارانو وړی دی.

خاوري عبدالهادی ریشاُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

زما کشري زوی (عبدالناصر) چي دوستان يې (کبلی) بولي راته ټينګ سو چي ستا دغه د بېوسی مجموعه دا ګنبت د چاپ د پاره زه ليکم. ماورته وويل چي "دا خو د زوی زړی دی. مګر ستا خط کله دوايي دی؟" خو ده ټينګار کاوه. ويلې "د طواء تکی دی که يې بېله ما بل څوک وليکي" ورسره بنده مي کړه. ماويل "ودي ګورو".

هلک رهي سو. د خوش نويسی يو کتاب يې پيدا کی. ورته وجوغبد ی. اندر په يوه، يوه نيمه مياشت کي په خط کي دونه باولی سو چي پرخط يې زما باز کښېنوست. مجموعه يې په بشپړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډير ذکي، پوه او مستعد زلمی دی. استعداد يې د ستاېلو وړ دی. مګر نوښه وکوچي پر هيواد مود بلاسا ختلي ده. د دغسي ډيرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوره کي تره تلي، لي به ليه او تاک له تاکه ګرزي. پياز په ګنده په ډوډی پوري حيران دي. د استعداد د روزلو او تحصيل استادان يې يانسته يا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دي مجموعي د ليکني د زحمتکښي مننه کوم. بيا يې استعداد ستايم چي په لږ وخت کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سوچې مجموعه یې یک لوخته صافه ولیکل. دا
دئ نن یې خط ته ستاسې سترګه هم وړاوړي.
خدایٔ دې ده ته برکتونه وړکي. وزردې وزېږي.
دانسانیت په هره برخه کې د بریوغتې برخې وړته غواړم.
- ریشاء -

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره ‖ عنوان	مخ
۱ . لوی ښبنتن	۱
۲ . رب ته دریږو	۲
۳ . اي خاونده !	۳
٤ . دغه حال دئ چي نه چاغیږو	٤
۵ . لېوه هم پرهېز کوي؟	۵
٦ . حالونه مي راوړي	٦
۷ . بېچاره پروفیسر	۷
۸ . غم ځپلي اولسونه	۸
۹ . لامونه دي پېژندلي ؟	۹
۱۰ . تښي د خولې خبري	۱۱
۱۱ . دخپل زوره ناخبره	۱۳
۱۲ . جنګ پرغلَه دئ	۱٤
۱۳ . د لته ګذاره سخته سوه	۱۵
۱٤ . زوی مړي لاس نه اخلي	۱٦
۱۵ . للو ، للو	۱۷

لومړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره - عنوان   مخ

۱۶ . ملل متحد ته وایم ______ ۱۹
۱۷ . که رائله نو پاخه راځي ______ ۲۱
۱۸ . داځه سوران راغلئ دئ ______ ۲۲
۱۹ . یاران یې بد راه کړه ______ ۲۳
۲۰ . دتولو زړونه دک دي ______ ۲٤
۲۱ . تر مرګه خوب ______ ۲۵
۲۲ . وې شرمولو ______ ۲٦
۲۳ . یاري صداقت غواړي ______ ۲۷
۲٤ . مخ یې راو لګاوه ______ ۲۸
۲۵ . دغه دئ ایثارنو ______ ۲۹
۲٦ . کفن کښ ______ ۳۰
۲۷ . بې باوره وعدې ______ ۳۱
۲۸ . سل د زرګریو د ګګر ______ ۳۲
۲۹ . پس ګردنی ______ ۳۳
۳۰ . نوبتي مرګ ______ ۳٤
۳۱ . نامېندي ______ ۳۵
۳۲ . حق ده پېره ______ ۳٦
۳۳ . لرګي یې پکاردي ______ ۳۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره- عنوان	مخ
٣٤. د زړه غمچينه	٣٨
٣٥. لوړ ختلم په زېرخانه ننوتلم	٣٩
٣٦. بې پرزو موټر	٤٠
٣٧. ژربه د نازه ولوېږي	٤١
٣٨. کوربل	٤٢
٣٩. سر شکوني	٤٣
٤٠. مخ ته کرکنډي	٤٤
٤١. تماشه يې کوه	٤٥
٤٢. د بل لاس	٤٦
٤٣. تول دی دئ	٤٧
٤٤. شخصي حکومتونه	٤٨
٤٥. پښتو ته لوېږي	٤٩
٤٦. د مغزو عمليات	٥٠
٤٧. تالي ختي	٥١
٤٨. ورستي هګۍ	٥٢
٤٩. د بندګۍ ژوند	٥٣
٥٠. د سرونو لګو	٥٣
٥١. نه تعليم نه تربيه سته	٥٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره-عنوان	مخ
٥٢ . د غه حال دئ	٥٤
٥٣ .زړه ته مولويزي؟	٥٥
٥٤ .ژړي تلي	٥٥
٥٥ .ولي بل ته اړيو؟	٥٦
٥٦ .د غلو ملګري	٥٦
٥٧ .څنګه وکړم؟	٥٧
٥٨ .بې فايدې مجلسونه	٥٨
٥٩ .نيکي غوښتني	٥٩
٦٠ .په وينه بيده	٥٩
٦١ .و چاته ورزغ کړم؟	٦٠
٦٢ .پرکمه رهي يو؟	٦١
٦٣ .پښتون پاته سو	٦٢
٦٤ .لاس يو کئ	٦٣
٦٥ . ذ غاليان سو	٦٤
٦٦ .فراري عاشق	٦٥
٦٧ .مردار خواره	٦٦
٦٨ .ترکلکين راته ګوري	٦٧
٦٩ . ګلګل ميري	٦٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان | مخ

٧٠ .توپک خپل و پردی نه پیژني ______ ٦٩

٧١ . بوسه يو ______ ٧٠

٧٢ .پر صراف کلپي نه چليږي ______ ٧١

٧٣ . راغله، ولاړه ______ ٧٢

٧٤ .بدي خاطرې ______ ٧٣

٧٥ .منافق ______ ٧٤

٧٦ . کوږ لاس کوږ مغزی ______ ٧٥

٧٧ . برگ گل ______ ٧٦

٧٨ .ښه انګور چغال وهي ______ ٧٧

٧٩ .ښځي نه پروړ ځي ______ ٧٨

٨٠ . آینده نتیجه ______ ٧٩

٨١ . د بیت المال موږکان ______ ٨٠

٨٢ . نه شرم نه حیا ______ ٨١

٨٣ . ترکه و ارزانه ______ ٨٢

٨٤ .سوک زړه ______ ٨٣

٨٥ .اوږد زکندن ______ ٨٤

٨٦ .پر یوه زخم بل زخم ______ ٨٥

٨٧ . ښه کوئ بد مه کوئ ______ ٨٦

پنځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۸۸ . سگريټ كښېنانوه!	۸۷
۸۹ . نصوار ريانوته	۸۷
۹۰ . خپلې ښكلې ته ځم	۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده	۸۸
۹۲ . خوندي نسته	۸۹
۹۳ . په ټوك يا ځيره گزاره	۹۰
۹۴ . د ډالرومريدان	۹۱
۹۵ . بې سوره سازته اتڼ	۹۲
۹۶ . د غوښو اكسير	۹۳
۹۷ . جوال شكاف	۹۳
۹۸ . خرامبو	۹٤
۹۹ . ترنس كښېنته مزدوري	۹٤
۱۰۰ . كږې لارې	۹۵

شپږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن

مُصوّر، خالق، مالک د کاینـاتــو
ته لایق د حـمد، ثنـا او د صـفاتــو
تا راکړي دي بې شمیره نعمتونـه
اې منعمَ! معطي د انعامـاتــو
بینده په زره آګاه د هر بنده يې
مهربان يې نګهبان د موجـوداتو
چي ستا حقه لار په صدق عملي کړي
هغو یووړه ستـا رضا په عبا داتــو
ته معبود يې عبادت ستا لره بنـایي
پرستش نه کړم د بت او فلـزاتــو
د شیطان د تیر ایستلو پناه غواړم
چي ولاړ نسم د خونکارو پر عاداتــو
د صالح نیکو کارانو عمل راکـــړه
ما خوندي کړه د روزګار د جنایاتــو
ته هادي يې هدایت هادي ته وکړه
دی خواستګر ستا د مقبولو هدایاتــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

رب ته د ريژو

مسلمانان چې د خپل رب څخه جنت غواړي
هسې مولا له بندګانو عبادت غواړي

هادي قران چې بندګانو ته ليږلی رب دی
بايد په دوړو کې پروت نه وي تلاوت غواړي

مسلماني تش په خوله نه کيږي عمل ورسره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي

که مؤمنان موږ يو له بله سره ورونه بولو
همدا اخوت په صداقت، مينه، الفت غواړي

که څوک يو اځي لمونځ کوي زکاة بيا نه ورکوي
نيمې آيات مني د نيم څخه فرقت غواړي

د همسايه سره اسلام د ورور ژوند خوښوي
همد هغو سره دوستي او مودت غواړي

قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دی منع
سوله، صفا خوښوي نه چې عداوت غواړي

څوک چې تقوا لري هغه وي و خالق ته نږدې
ښتی عادل دی د بنده هم عدالت غواړي

خدايه ته زموږ عمل ته مه ګوره خدايي ته ګوره
ريښا په ټول جهان کې سوله امنيت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خاونده!

پاکه ربه ته خالق زه دې بنده یم
ستا له امره څخه لیرې افتاده یم

په ګناه کې یمه ډوب تر سره پورې
د رحمت امید لرمه درمانده یم

شیطانانو یم د لارې اړه ولې
اې ستّاره! عفوه غواړم شرمنده یم

په دنیا کې مې هم هیڅ خوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده یم

بندګان واړه و تاته یاغي سوي؟
او که زه په بېنا سترګو نادیده یم

نه ورورې، نه اخوت، نه مؤدت سته
پر دې حال به لا تر کله پاینده یم

زما د ژوند چارې راسمې کړه خاونده
زه رېښا کله د چارو ساز نه ده یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غه حال دئ چي نه چاغیږو

راته وايي چي څوک مخامخ دړواغ
د هغو خلګو لره مه پر زړه داغ

په خوله قال الله وقال رسول وايي
په خوړک کي مردار خوري لکه زاغ

په مجلس کي يې د ژبي لمبې وړي
وي د ننه زړه يې تور لکه څراغ

چي د زړه او د خولې لار يې يوه نه وه
منافق دئ غوږه ژبه د ابلاغ

چي يې ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چيري و باسم د دې سړي سراغ

ولي نسي رنګارنګ ګلان خرجوه
چي د ګلو پر باغچو ګرځي الاغ

که په رنځ د خونريزۍ سړی اخته سي
نه جوړيږي د خاکشير په نبا داغ

هر ګړی د نابوره مرګ په ګروم کي
ريښتيا څنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

لیوه هم پرهېز کوي؟

یا پیدا دئ تباهي لره چنګیز　　بدلوي جګي کوډلې په خاکریز

نعمتونه کړي بدل په تورو خاورو　　یا یې لانس کړي په یوه ګړي پالیز

یا ښې راغلي بلبلان وږي د باغه　　وا به نه وړي له کارګه د بلبل ریز

یا رمباړه، یا شیشنئ، یا دړې دل دي　　حیوانان کله ویلي سي نیریز

درنده حیوان دئ هرچا پېژندلئ　　نه پو تېزي د دوی پوست په قناوېز

سرچینه که سوه مرداره تول مردار سي　　که بهاند تر آخره وي کاریز

د مردار لا بس په خوړ کړکې ډېر حریص دئ　　چالیدلئ د کارګه، لیوه پرهېز؟

یو د بل حیات ته وینې د ځان ورکړي　　بل جلا دغوندي د وینو وي خونړېز

ښه و بد اعمال د هرچا جلا کېږي　　که څوک ولري د عقل والبېز

پر زیښا، د نفس، هوا لښکر سي راغلي
اوس به څرنګه کوي ځنې ګرېز

حالونه مي راوړي

آ ښادمنو! ماغمونه دي راوړي   ما د ګړوب هيوا د حالونه دي راوړي
تمول ژوندي پې پرتې باندي څخېدله   او د مړو مې تصويرونه دي راوړي
يو مخيځه وطن واړه هديره وو   د قبرونو مې فريادونه دي راوړي
سوځته دله پرهار زړونه هلته پاته   ما يې تش آه و دردونه دي راوړي
په نکريځو سره لاسونه هوړې ښخ دي   ما نامراده ارمانونه دي راوړي
ما د ساندو د ژړاندو سترګو اوښکي   سيلابونه، سيلابونه دي راوړي
په اوربل يې د اوربل وېښتان پاشان سوه   شاعر څو شعري تارونه دي راوړي
بهارونه غوټۍ نه وې غوړېدلي   د خزان مې ژړ بلګونه دي راوړي
پر ديوال ماغزه پراته وه د بېبيانو   د کوڅې مې ولونه، ولونه دي راوړي
د مرګ وزي په ژونديو پاڼېدله   په سند کي مې هډونه دي راوړي
روڼ اتيانو لا تر کله روڼه نيسي   دا دی ما روژه ماتونه دي راوړي

داچي نن له دې محفله مستي ولاړه
خو ريشاء د غم بستونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېچاره پروفیسر

تو سر د و د وږي په زړه کي اوربلېږي
د کوړي پښان دزړه خونه سوځېږي

په ظاهره روغ، دروڼ لړمون پخته یم
نا خبره د سباچي. څـه راکېږي

زما په رنګ تاراک بل چاندئ لید لئ
صورت نیږي، زړه لړزېږي، سترګي لوېږي

د علاج دارومي ندي پیدا سوي
پروفیسر مي په تشخیص لا نه پوهېږي

ډېر تېروني دوست درتځ پوښتنه نکړي
بېګانه خوي په مرګ لا خوشحالېږي

ریښا مرګ ته انتظار باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبر چي دڅوند چاري دي سمېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاته يم يارانو د غمجنو ارمانو سره
نسته شيريني ژوندون تيريږي د ترخو سره

نه لرم خندا پر شونډو غم لرم، غصې لرم
ژړه کې گلومه خپل درد وته د غمو سره

چاراته د عقل اساسي لاره و نه ښوده
شپه او ورځ تيريږي د پرسد ولېونو سره

خلگ او اخستي دي په او ښکو کي غوټې وهي
هسې آموخته سوه د سرو و د تودو سره

ژر به آبد يده اولس له گرمه سړه وخيږي
لار به پرې کوي د وړاندې تگ د کاروانو سره

مه ناميده کيږه ربشاء غم غصې د لېرې کړه
ځان دې کړه تږدې د غم ځپلو اولسو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا مونه دي پېژندلي؟

دغه څوک دي چې يې وژني هم يې سوځي؟
دغه څوک دي لوټوي چې يې د ورځي؟
دغه څوک دي چې د ورور د جيب يې باسي؟
په رقم، رقم نوموېي خنا باسي
دغه څوک دي چې ښهري خلګ د کوره؟
دغه څوک جلا کوي خپل ورور د وروره؟
دغه څوک دي چې قبرونه يې ړنګېږي؟
کور، کوڅه، مسجد ښارونه يې نړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د دې عصر زمريان که چغالان دي؟
چي خورک يې د خپل ورور د کور چرگان دي
دوی پرڅه دي تباهي ته جوغ بېدلي؟
دابې رحمه دا بنيلي، بنويدلي
دوی څه وايي، څه کوي، څه يې مقصد دئ؟
چي هر ځای يې اوربل کړی د حسد دئ
آيا پېژنئ يې دا ناترسه څوک دئ؟
دسور سات او بس چې هر کاله ته چوک د
خلگو ويني سئ بس ته، پرېږدئ خپل خوبونه
د ريښا سوالو ته ورکړئ جوابونه

تشي د خولې خبرې

د نړۍ بشر خواهانو، چيرې ورک ياست؟

د مظلوم طرفدارانو، چيرې ورک ياست؟

زموږ له حال څخه خبر ياست اوکه نه ياست؟

مهربانه پر خوارانو، چيرې ورک ياست؟

د افغان پر سر وخته ناورين سيده دی؛

بشر دوسته انسانانو، چيرې ورک ياست؟

سترګې پټې دي، که حق نه ليدلی؟

حق ښانو بينايانو، چيرې ورک ياست؟

انساني عاطفه، رحم ولې نېست سوه؟

رحم دِ له هستمندانو، چيرې ورک ياست؟

افغاني ملت په وينو لژند پروت دی

بې سرحده ډاکټرانو، چيرې ورک ياست؟

بشري حقوق د خولې تشې خبرې

د عمل وفادارانو، چيرې ورک ياست؟

توازن نسته پلې سپکې درنې سوې

په نړۍ کې منصفانو چيرې ورک ياست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر غذا سو د سلاح کاروان د مخــــه
د ترافیک پیره دارانو، چیري ورک یاست؟

د اوربل قومانده ډېر ژر عملي سي
د اوربند منصبدارانو، چیري ورک یاست؟

د افغان نجات ته کمـــه لاره وزي؟
مخ کښانو، رهبرانو، چیري ورک یاست؟

بشري ډېره قرض داره د افغـــان ده
بندي غاړي دیندارانو، چیري ورک یاست؟

د امید سترګي وتاسو ته کږې دي
اي! د سمي لارویانو، چیري ورک یاست؟

د کارګرانو آوازونه پـــورته کیږي
له دي باغه بلبلانو، چیري ورک یاست؟

په طعنه په اشاره به څه سي جـــوړه؟
خولې کړئ خلاصي شاعرانو چیرې ورک یاست؟

ریښا ورک دئ په تیارو په دربیلو کي
چیري یاست مشعلدارانو چیرې ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل زوره ناخبره

په ښایست کي قافلې دي مخ ته اوړي
خوولاړې يې د تورمخ غلام و دړته
په مړانه دي د ېبان دي چپه کړي
په قوت کي غر ولاړ يې هرخطرته
اې د خپل مړاني، زوره ناخبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟
ښخواني تختونه چاکړه دړې وړې؟
چي پر وچه مځکه پروت يې وسره لمرته
په برېتو او په شمله دي څوک اخته دي؟
په پړوني کي وړل کيږي و بهرته
سپينه وږځ دي د غفلت په خوب کړه ګړه
توره شپه به تېره وي و سپين سحرته
د بابا او د نيکه نوم دي هېر نسي
بد نامي بيا پاته کيږي وپسړ ته
وروستي عمر د زيشاء د بې آبۍ سو
وچه دږختنه رسيږي وثمر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ پرغله دی

که د وړنو تر میانځ نه وي یکرنګي
زندګي د ښځونه ده زندګي

د ملت تر میانځ که یو وار نفاق راغی
پرې ورغورځي هر چوړې او ړبنګي

دغه حال پر افغانانو نن راغلی
د نفاق اساس یې ایښی فرنګي

د غیرت بګړۍ وغاړې ته لوېدلي
افغانان دي یو د بل سره جنګي

ډېرین زړه وال د ورور په مرګ کړي فخر
غواړم هغه زړه اهالک چې وي سنګي

چې د بل په اشاره خپل ورونه وژني
تر دې نسته بله لویه بې ننګي

نه آرام او نه امید د هوساېي سته
زوړ و ووړ ژوند تېروې په خلوت تنګي

چې پر زړه یې د ورو د حُب ټاپې وي
د هغو ظاهري خوی وي پلنګي

په میدان کې چې چرګان سره پېرسي
لمړی ضرب یې وي پر تاج د کلنګي

رښتیا څوک دي پر سورنا که غوږ نیسي
چې وي پوره ته آواز و نه سورنګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لته ګذاره سخته سوه

د سپین سرو د نازو مي بد راځي
د سپین ږیرو د ګیلو مي بد راځي

مشران چې د خپل کور مسئوله نه وه
د کړو وړو څه د هغو مي بد راځي

چې په کور کې نه تنظیم نه ډسپلین وو
له دې ګډ وډ تنظیمو مي بد راځي

چې نه قول نه وعده وي نه وړاشه وي
له دروغو د وعدو مي بد راځي

دلائیل منطق چې نه وي په مجلس کې
وچ د لویو آوازو مي بد راځي

فیصلې چې په عمل کی تطبیق نسي
پر کاغذ د فیصلو مي بد راځي

هسې ډېر شیان موجود سته بدي ایسي
خصوصاً یا د جنګو مي بد راځي

ریشاو لاړسه یوې بلې سیارې ته
ستا له دې نصیحتو مي بد راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی مړی لاس نه اخلي

سحرګر وڅه جادو را باندي کړئ
عقل فکر یې دئ زما له سره وړئ
د خپل ځان سره مي واک واختیار نسته
کښوي مي لکه مزغاره کي پېړئ
د ژوندون د پاره مڅکه راته سره ده
د مرګي په کټ کي پروت یم لکه مړئ
د کم درد څخه نالش وکړمه خلګو
د وجود هره حصه مي ده کومړئ
چي یې غوښته هغه هوډه یې پوره کړه
پر څه لاس را څخه نه اخلي زوی مړئ
د دوو ورونو په لاسو کي سنلاخي دي
یو دا بل حلالوي لکه اوز ګړئ
د خپل کوره یې ریشا بهرته ویوست
پاته نسو په کاله کي د کور غړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للو

الاهو للو، للو، خوب دي ږدي دلېمو للو، للو آباهي، آباهي للو للو
د سترګو تور، د زړګي سر للو، د توري شپې ژړېده لمره للو، پر د ښمنانو سپي لاس بره للو

الاهو للو، للو

اوس دي خوبونه کوه، پاک خوب کوه کوه، پر مور نازونه کوه
ځان مړه وه په شيدو، خوب دي کوه تر سپېدو

الاهو للو، للو

سباقومونه روزي، کار له غښتلي پالي، دوی ته دلوړي ساتي
ښنتي دلويو کارو، د نوي، نوي فکرو

الاهو للو، للو

ته به اقوام ويښوي، ته به عوام ويښوي، بشر تمام ويښوي
ته د غفلت د خوبو، د جهالت د خوبو

الاهو للو، للو

نړی کي سپين دي که تور، هر يو د ځان بوله ورور، نړی د ټولو لوی کور
سره يوځای د قرنو، پر د ښتو، غرو و رغو

الاهو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بېديا اوبه وه ، خړې غونډۍ شنې کوه، زوزان د بېخه ربېبه
زړونه راباسه د غرو ، وتړه بند پر رودو
الا هو للو، للو
پوره که لوړې هیلې، د مرگ سلاح کړه ولې، وایه د ژوبد لې
وړک کړه خطر د جنگو ، خلاص کړه بشر د لمبو
الا هو للو، للو
زما وصیت و منه، حق عدالت چلوه، خدمت د خلگو کوه
دغه قیمت د شیدو، ستا څښنه غواړي ببو
الا هو للو، للو
د خلگو زړه وساته، زړه یې د زړه وساته، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو، پر خواري گرانه للو
الا هو للو، للو
آینده ښاد اوسې ، آرام، آباد اوسې، لوی سې د مراد اوسې
زما نازولې زړگو ! چې هېره نکړې آذکو
الا هو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده ته وايم

داده دانصاف، د عدالت، د حرٔیت نړۍ
دا ده د بشر، بشرخواهي، انسانيت نړۍ
دا ده دانسان دترقۍ اوعصريت نړۍ
دا ده پرمخ تللي دوروري اودښه نيت نړۍ

دا جملې که هرڅا په رشتيا سره ويلې وي
نن ريښې د ظلم او ستم بايد ختلې وي

آيا استعمال داسلحو تاسي ژوندون بولئ؟
جنګ وانسانانو ته پيشرفت او تمدن بولئ؟
اوکه پر عوامو بمباري عصري قانون بولئ؟
و واياست رشتيا چي د غه عقل که جنون بولئ؟

زه د وروروژنه خود خواهي وجهالت بولم
زه د انسانانو جنګول لوی خيانت بولم

جوړ پربي د فاع خلګو ناوړين دئ مصيبت دئ
دوی وايي چي جنګ داخلي کار د مملکت دئ
څواند! هسي نه ده د بهر مداخلت دئ
هرځای چي جګړه وي ديو، اِن مسئوليت دئ

هرجنګ په داخل کي د خارج څخه تمويليږي
دخل دخارج وي دسد خلګ په پوهيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یو.اِن د سرغنه وعاقلانو وي
داسي معلومیږي چي بازې د هلکانو وي
ځکه فیصلې بې نتیجې د انا یانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

وړ ده د یو.اِن استازي ژرچي استعفا وکړي
یا دي د بې وزلو د نړۍ سره وفا وکړي

بعضي په پوهیږي چي جنګونه پر غله وي
ځکه فیصلو کي د زورګیر درنه پله وي
هر ضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دئ عدالت چي نا حقیو نه شله وي

خود به په نړۍ کي تږدې لیري لمبې بلي وي
خود به جوړي سوي د زورګیر پر طرف دلي وي

جوړي تباهۍ ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټي د غټانو تاوانونه د کچنیانو دي
ناز و نعمتونه د قوي تفنګدارانو دي
واره اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریښا انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړۍ د خپل مدار څخه وتل غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چې تللي دي ژر نه راځي
کله که راتلله ډېر پاخه راځي
ګوري چې لاڅو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي
اوس د ګل هوسو ګلستان نه دی
دلته نوی اور په بلېده راځي
اوس یې د راتګ پاسپورټ په لاس نسته
دوی نه پر نخره نه د یوالـه راځي
یو ځل چې د غم کمبله ټوله سوه
بیا په ورا ړکونډي د واده راځي
هر وخت چې سړک یې او پاشي ولید
هغه ګړی پلي او سپاره راځي
یو کرت که لمر تر اوره ووتی
هلته به ریشاٸ دلمر وړانګه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داخه سوران راغلئ دئ

کله بیا غوړیږي د دې باغ غوټۍ
ژړ خزان پر شنه بهار راغلئ دئ
څل باغ ته څوک کله تیریدلای سي
هلته درنده حیوان راغلئ دئ

ماتي کړي ځمل بد نونه دي
نن ورځ د سوټي دوران راغلئ دئ
زه چي آینده ته نظر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلئ دئ

اوښکي د یتیم دو چید و نه دي
دوی ته طوفاني باران راغلئ دئ
خلګ خوري، ډېري خوري، سکروټي خوري
دا رنګ خورنده انسان راغلئ دئ

دا سي خورنده پهلوان ژر څملي
دوی لره د لري زیان راغلئ دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

يارانيې بد راکړه

زما خوانږه ياران دي چيرې راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تير ايستلي؟
نا بللي بيګانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کې څوک ونه ليدل نباغلي
نه خبره ، نه يې ژبه ، نه وړاشه سته
نه يې زموږ د پرګنو حقوق منلي
دلته يو د زړه خوا خوږی پيدا نسو
کنډوالي ، يا تشي توري دي کوډلي
اوس به چيرې زړه خوانږه ياران پيدا کړم؟
چي پر لوتو ټپو ناست وي د کلي
شکايت ، درد وغمونه مشترک سوه
ريښتيا ستا په شان دي ټول پر زړه ويشتلي

د ټولو زړونه ډک دي

چا ته تش کړمه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبیب دی چاره ساز، د خوږمن زړه ؟
پاک صفا زړه مي د رحم پیدا نه کړئ
چي يې ګورم هر ځای وينمه، خيرن زړه
د دوستۍ زړه چا وما ته تر دې نکړ
نه خوږېږي زما پر حال، د دښمن زړه
د ناښاده زړګي حال چي چا ته وايم
تر ما ډېر د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سینه کي د مینې خوږمن زړه وي
نه جوړېږي په تعويذ، د مين زړه
د ډېر ګرومه څخه ډک زړونه ځوانان سوه
ژړنده دل به وو پخوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چي ډک د ارمانو دي
د رېښاء هم هسي ډک د ارمان نن زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمرګه خوب

زړه له دېره ګرومه څه پړسوب کړي
عقل سوګند وه نن لیونتوب کړي

مینه د یار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښایي بې زړه چې مینتوب کړي

سړي چې د جهل امبار ونه وي
خوشي دَی ادعا د سړیتوب کوي

چاته چې عادت د خوب ګولۍ سولي
پروت به وي ترمرګه پورې په خوب کوي

ګېند غوندي چې سرږک د هوا څه سو
کله بې لغتې وړاندې توب کوي

ګېند پخپله پوره ته خیالات نه لري
واړي د لغتو بې لوړتوب کوي

ځواني ککړې تر خاورو لاندې سوې
زوړ ریشا قبر وته مشرتوب کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې شرمولو

ډېر وشرمېدلو تر هرچا پورې . څومره خجالت یو تر دنیا پورې

هرځای ریشخندي د بلا سره یو . څه جواب به وایو تر بابا پورې

سترګې چې سي وچې بل څوک نه وینې . مړې سترګې ولاړې وې تر سبا پورې

څو نه د رواغان موهوم وانه وړیدل . حق واړه باطل سوه تر رښتیا پورې

ډېرې د وعدو خلاف وړنه وسوې . نه ورسېدلې تر وفا پورې

داژمنه یې هم د باور نه بولم . سل ځلې یې وکړې تر سبا پورې

څنګه بې تمیزه زمانه سوله . خاندي د رښتیا خوا په ژړا پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاري صداقت غواړي

یاري نه کیږي په زور محبت غواړي
هر قدم د مینې غور، دقت غواړي
چې رضا د یار حاصله نکړي ګرم دئ
څوک چې ګرم سو هغه ولې جنت غواړي
رسیدل د عشق پر لار تسلمیدل دي
خوب و خیال دئ چې په مفته وصلت غواړي
په آخر کې هغه پاته شرمنده سي
چې د یار د خوښۍ پر ته عزت غواړي
د غرور د خره د شا به راشوه سي
غمازان چې مې د یاره فرقت غواړي
ریشا صاف اوسه په مینه محبت کې
یار په مینه کې تنها صداقت غواړي

مخ یې راولـــګاوه

زندګي راته زندان شو . دیوالونه زولانه شوه
اولادونه اتکړۍ دي . آزادي غلامانه شوه

څه شي وکم؟ چیري ولاړسم؟ . دېره دي وخپل منفور یم
کشران مي په خوله نه دي . مشران مو نازدانه شوه

په ما مغ دئ لګیدلئ . څوک مي غوږ پرکړونه ږدي
دوروستي عمر خوارۍ دي . ښادي ولاړه بېګانه شوه

څوک مي ولي په ډبرو؟ . خُوګلوي مي ، غموي مي
چي پرسدي ځان بللئ . هغه واړه دیوانه شوه

ولي مینه الفت ورک سو؟ . ولي هیڅ ترحم نشته؟
ولي عقل و لاړئ پښوته؟ . چي پر جهل روانه سوه

اختیارات مو ځان ندي؟ . که دبل ډول ته نښېږو؟
که مو سږد سره تللئ . چي کاروته خصمانه سوه

بې چاره "ریشا" خُوریږي . وروستي عمر پر تیریږي
دوړو په لاس کښېوتی . زړه د ګرومه پیغتانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه دی ایثارنو

نورموغت کړي غتمه ووېي لانور

ځان موتیت کړی تیته ووېي لانور

څومړي سپک سوي یودبل په تله

ایاتر دغه سپکو ویي لانور؟

پخپله سروکړکي دي ورونه

په غم ککړ، ککړ ووېي لانور

بل ته خندا ځان ته ژړا راولي

خپل ژړیدلي ژړه ووېي لانور

خپل خوړووچي بیگانه په خوښ سیي

بل خوړولي، خوړ ووېي لانور

زموږ په غوښو اجنبیان ماړه سوه

هم مستو، هم مړه ووېي لانور

جوړي مونه کړې آبادۍ وځان ته

آبادۍ چیري نړه ووېي لانور

ریښتیا په خپل غم مصیبت کی ډوب دي

ندۍ انصاف چي زغو ووېي لانور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کفن کښ

چي بوخه سي د ژوند کاږ سره پتليس
بيا پکښي باسي ترڅي يوا بليس
کله کله په اميد سره زړه ښه کړم
ترنظر مي پتوخ وايسي تقيس
چي څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چي هرڅه لري هغه بيا وي خسيس
هيڅ د روغي اميد مکړه د هغونه
چي وراني يي وي لوستلي په تدريس
يم د ظلم په سکِنجه کي ورغلی
د قوي لاسو په زور سره يم پريس
د امتاع د کم ځای وبولم يارانو
چي برليک نه امريکا وي نه انګليس
ريښا هسي کفن کښ کس ته حيرانږي
چي يي وکښ د شهيد څخه کميس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو يې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلې کړه ماته
د هغو قسم، وعده ختا ايستل دي
د رښتيا د صداقت لار ځني پاته
ليرې، ليرې اوګوښه ځني تېر بېزه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هيڅ د وعدو پابنده نه دي
د پرون خبره غوږ ځوي سباته
له دروغو اسلام هر څوک منع کړی
خصوصاً د رواغان نه ښايي ملاته
د دروغو مزل لنډوي دا متل دی
په ميدان کې ژر راوړي ورښتياته
بې حياته د حيا اميد و نکړې
مرګ بهتر و بې حياته له حياته
وې ساته په صداقت پاکيزګۍ کې
خدايه! حقه لار ورونيسې ريښاځته

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل د زرګريو د ګګر

د ماتول‌وار يې خوړلی، پر کله د اتحاد دی
ما غزه تيت زړي، زړي سوه، کاړي واريې د استاد دی
پښت له پښته بيا تر زويه، دی افغان اولس نېکخويه
پر ميدان يې کلي لغړي، داد کم يزيد ايداد دی
نه مؤمن غوندي زړه سوي کړي، نه انسان غوندې خپلو کړي
زړه يې سخت لکه ډبره، دا خاصيت يې د جلاد دی
که پابنده د قران دی، که يې خوی د مسلمان دی
که خير په سود، زيان دی، هلته پاک د دوی جهاد دی
بن يې وکښي د خوش بينو، ريشه کش معا نيد ينو
چې بنا پر بنياد نه وي، تعمير خوشې بې بنياد دی
پي يې ايښې دې توږل کړي، پنډ ستون چپه کيدل کړي
تر هغو چې نرې کيږي، وفولاد لره خراد دی
پر ډک خم چې د آساقي وي او تر څو چې ږنګې باقي وي
نشئې به ملاقي وي، خماري ته پرنه داد دی
چې بګړي يې د اسلام وي، خو په نيت د دو بادام وي
که هر څو ملا امام وي، هسي پټ لکه صياد دی
د مغزو به څه ښادي وي، چې يې ژوند نامرادي وي
ښادي نه لرو ښامنو، د ريښا زړګی ناښاد دی

پس گردنه

بدنیتي دي، یوتربله بد بیني دي
تربګنه دي، خصومت دئ، دښمني دي
بې عدلي، بې انصافي دکمه راغله؟
دبې وسو پرحق چورد ئ، شبخونه دي
اولادونه دکم دو، دي ډانه خوره
دمرغانو په شان ورکي پلرګنه دي
نیک اعمال ولي بدلیږي په بدیو؟
که دقیق سو داخبري بیروني دي
پردښتو ګرزیدل کلـه تمدن دي
په ښاروکي پاته لږ څو کورنه دي
خلګو څه کوي؟ پرکمه خوا رهي یاست؟
پردې لاري خورا ډیري دیدنه دي
"ریشا" وګوره پرشا وخوانظرکړه
درته پاته چي لا څو پس ګردنه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبتي مرګ

پرېږده چي مغازې دا سلحوسته
وبشرته نوبتونه د مـــرګوسته

که مرمۍ له ماخطاسي پروړورمنبلي
په ضربه کي کله وخت د نښانوسته

استعمال داسلحو بايد جارې وي
په تعطيل کي بې تړل د فابريکوسته

انسانان چي يو د بله سره وژني
برخه نسته تنها ګټه د پيسوسته

اوکه نه نو ورونه ولې دښمنان سي
په هرجنګ کي پټ لاسونه د پردوسته

که سلاح سي د نړۍ له مخي محوه
وبشرته فراواني د نعمتوسته

دوی د دې دنيا لذات ځان لره غواړي
وريشا ته صرف نعمات د جنتوسته

نامېندي

څمه خپل کاله ته کوږ مغزی د اندېښنو سره
اوښکې سوې لاړو نه د غمجنو کاروانو سره
لاړه ده اغزنه سړک وران پل نړېدلې دی
چاودي پښې رهي یم د خولې خلاموا ولادو سره
ځورې د لار ختم سو نوکان خوړمه د لوږې څه
وچه وچوبي ده درخته نسته د ابو سره
ورک مې سو تها توبې نه ګنډ غالۍ نه دېوال ښکارې
ورځې تېرومه د قبرو او کنډ والـــــو سره
و ایستل ګرانې د تن کالي په خپل قوت له ما
وچې مړې غوړه صدرې یو ود جیبو سره
هیهات چې د اثر انده ستر ګې بیا د اوښکو وچې
هیهات چې په کتکې به وې ناو یانې د مړو سره
ړیشا د انسانو د خوښیو مزه تللې ده
شین پالیزېپي لا بن سو د اوښانو په ګلو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ده پېره

ژبه خوله کې دومره کله سوځنده ده
لکه بڼ چې مې پر ژړه داور لمبه ده

غماځانو زه پر خوله یم پېژندلی
چې په ما پورې خوږه گوله ترخه ده

زه انسان یم د لرگي نه یم جوړ شوی
ولې کښ زما پر سر د غماره ده؟

خو تبر له درختې لاسته وړکړی
د ریښو تخنه چې قطع یې تنه ده

د غړومبې بې خلک تول لړزېدله
پکر راغلې نن د بیرې پرې لړزه ده

په غیرت یې د زمرې نوم وګټلی
د بانبې پنجه یې ښخه پر کله ده

نن یې ولې د همت بکرې شوه کړه؟
پر سر پروته یې خالي، وچه ډبه ده

څو عقلونه په سرو کې پیدا نسي
د هر چا څه وړکه لاره او کوڅه ده

لرګي يې پکار دي

هيڅ قوت ورپاته ندی يو زره
بايد نسي پر خپل ځان باندي غره
د ميوې اميد له هغه ښاخه نسي
چي ياوچ وي، يا په بېخ کي وي اره
وچه دړخته بيرته نه کوي برګونه
نه ګلونه، نه ښاخونه ګرسره
دڅرسی زويه دګټ اميد مکړه
د هغوڅه هم چي ناست وي پر پره
هغه باغ ته چي باغوان يې نه دړلودی
چغالان وړځي پر دړ اوپر سخره
دلېوه څخه غټ مزونه لا بيريزي
چي له څنګه ځني پوړته کړي بره
زه ريشاء د هغه چاڅه ډير بېرېږم
اسلحه چي يې وڅنګ ته وي خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچینه

گرانه د شید په ډول سپینه ده
مخ لکه سپوږمۍ دي ماه جبینه ده
یو ځل چې د یار وښنګ ته کښېنستل
هغه وخت له شرمه سره و سپینه ده
پټه خوله کې یو کتاب خبرې کړې
زړه کې یې ساتلې پټه مینه ده
کله چې په ناز سترګې راواړوي
پوه شمه چې نن لږ څه خوشبینه ده
شونډه چې یو ځل تر غاښو لاندې کړي
هغه وخت یې مینه له یقینه ده
لوړ قد یې چنار غوندې رسا ښکاري
ملا یې هم باریکه هم وریښمینه ده
کله چې کوڅه په خپل لاس و اوبې
هغه د ریشاء د زړه قمچینه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زېرخانه ننوتلم

ما فضا ته د ختو لارې څارلې
په نصيب مې گورستان یا زېرخانه سوه
چې هوس د پروازو راته پیدا سو
وزروچ سو زما په پښو کې زولانه سوه
نابوبره د صیاد په دام کې گیر سوم
بهانه راته د دام یوه دانه سوه
یا به مرگ اوس قبلوم، یا به یم غلی
اقربا راڅخه ولاړه بېگانه سوه
عقل هوښ راڅخه تللی لېوني یو
دا په دې چې مشران مو دیوانه سوه
صدقه مې خزانې نسوې د خپلو
هستي واړه د پره دیو نذرانه سوه
آئینه غوندي رښتیا نسم ویلی
درواغان مې په دنیا کې افسانه سوه
د تعمیر په امېد ما وې لیڅي نغښتي
د ریشا د پلار کوندغالی ویرانه سوه

بې پرزو موټر

چې درست عمر یې تېر کړئ په مزو وي
پر بل چا یې کله هسې ژوند پېرزو وي
پر پالنګ د عیاشۍ خوب و نه کېږي
خوب یې نه وړي چې بستر یې داغزو وي

تېر واته دي که د کاړ هیله ترې وسي
چې لوی سوئ په نعمت او په نازو وي
په غفلت کې ښکاري ښکاړسي ښکاړ ولې
ځکه غلی، ناست چولوته د خزو وي

ده بهتره چې چپ کښېني په مجلس کې
هر مجلس چې ډک په غټو آوازو وي
چې د ژرندې پل یې څرخي پر سر باندې
څه ښادي به ورته پاته د مغزو وي

پورته، پورته غوړځېده د بل لرګي ته
دا کاړوند یا دېز یا د بېزو دي
هر موټر چې بې ډرېوره وي، ولاړ دئ
خصوصاً چې بیا بې تیلو، بې پرزو وي

ریشاء صبر تحمل ډېرته په کار دئ
که په ژوند کې درسره کمه آرزو وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړبه د نازه ولوېږي

لاس راخخه واخله ای ظالم بې دین غمــازه
تېر به دي دوران سي ژړبه ولوېږی د نازه
څونه څوکلېدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغــازه
ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نېږي تـــر آخره بهره مند له امتـــیــازه
تا که ځان پټ کړئ دئ د طلـــسم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چې څو مره یې چمبازه
څه توری واخله د جانان بې اعتنا ده یې
ما لره دخپل جانان د وصل دربار ګاه بازه
خوار ریشا په عشق کې که هر څونه څو کلېدلی دئ
شکر دئ خاونده معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چې ترستر گومې د یار اوربل جل بل سو
اور د مینې مې د زړه په کور کې بل سو
تازه دمه وم د سوي زړه د سوخته
زړه مې وروسته بیاله سوی څه په کوربل سو
د فراق بتی بیابان راته انګار دئ
مخامخ د اور لمبې راته کوتل سو
د حباب ترڅتر لاندې مې اتزاغ دئ
د سکروټو په باران کې مې مزل سو
هیڅ نسخې مې د مرض علاج ونکړ
د ګولۍ پر ځای ګولۍ راته اجل سو
ریښائ ستالا آینده ژوند ته امید دئ
چې پر زړه دغشو واری مسلسل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرشکونی

د خپل ځان ږشي يې وسوځ په لمبوکي
په کنډري کي پاته نه سو سپېروني
د بابا هستي يي وركړه بېګانه ته
اوس د بل پر دړ ولاړ دئ ژړغوني
هيواد ټول په لمبوکي سوځل کيږي
پاته نسود ادې پر سر پړوني
هيواد وال دي ترخپر ولاندي سوي
پر لړزانه چوکه جنګ او سرشکوني
پر ماشه باندي يې ګوتي سره ايښي
وکوتي ته کړول د توپک نوني
چي د جنګ لمبې يو لږ څه آراميږي
د بل لاس په لاس کي وركړي اوړموني
چي جنګي جامه وجنګ لره په تن کړي
بد مي اېسي ساده ډله برګ پتلوني
ريشاء ناست په لنده بله زړخانه کي
پر پښو دړد دئ لګيد لئ لګموني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غځ ته کرکنډي

شرمښان یوار پسه کړي انډي
ځني وځغلوي هر یو خپلي ونډي
انسانان هم ځني دي لیوه صفته
ځغلوي د ورور د مالـه څڼه پلنډي
د حلال مالو پي نه وکړله څکه
ډکي خیټي د حرامو ټنډي ټنډي
چي د خولې او د زړه لاره یو نه وي
منافق دی په اسلام وهي ملنډي
رقیب لس گرایه بدتر تر شرمښانو
عاشقان یې پسي واخستل سالنډي
و منزل ته رسیده هغو ته گران وي
چي په مخ کي ورته پروتي وي کرکنډي
د ریشاء اوږده منزلونه دي په مخ کي
ربه ته کړې اوږدي لارې ده ته لنډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تماشه یې کوه

نه ده نکټایي د عصریت نخښه
نه دي پوچ الفاظ د علمیت نخښه
تش کوټ و پطلون سرېتوت نه بولم
ځو یکښې و نه وینم د پت نخښه
چاکه مظلومان تر لاشو و نیول
دا ده د غیرت د شهامت نخښه
یا که یې پوره کړې د بشر خواستې
دغه ده بیشکه د خدمت نخښه
ژړونه له دې ژوند څخه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حریت نخښه
نه ده و بشر لره سلاح پکار
دا د قدرت منو د قدرت نخښه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سیل کړه ریښا د جهالت نخښه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډېر بشاش مخونه سوله پژمرده
ښادي ورانه خلگ ډېر دي غمزده
انساني خصلت د خلگو فراموش سو
ولې جوړه يې کړی د ځانه درنده ؟
مړيده يې د انسان په غوږونو کې
چا پيدا کړه دا د غوږونو خوړنده ؟
ورونه ولې يو تربل ترله وتلي ؟
رسوايي ده ، نکړي يو د بل پرده
اکثر خلگ چې مقصد ته نه رسيږي
اجنبي لاسونه سته پس پرده
ويره خوله د خندا نسته شنډي بوڅي
غمجن حال دی نه خوښي سته نه خنده
ريښاء ناست د بې وسی تخته نالش کړي
د سيالانو په مجلس کې شرمنده

ټوله دی دئ

بیگانه ته یې ښندي خپل ورور یې مړ کړی
په عالم کي شرمنده سو ځان یې خـــړ کړی
هست و نیست یې واړه ورکړه و پردو ته
د اولس تر مخ یې ځان لـــڅ ولغړ کړی
له بهره یې اولاد ته څه را نـــه وړه
لا د لاسه یې اولاد ته ځـان منگوړ کړی
د بابا عزت یې و پـــــلوړه په جهل
ځان یې نورو ته په دې توگه گادړ کړی
د خوړ کی بنارسی جتي پر ســـر کـــړه
ده وخوړ ته ور پـــر ســـر د غم گدړ کړی
د هیبته یې زمریان لا لرزیـــدلـــه
نن یې ولي ځان بابښې لـره کوکړ کړی؟
په پاکی کې یې قدم مخ ته وانه خیست
ترڅوا یې لا میدان په غم کـــکړ کړی
ټوله ته یې غره مسه په کردار دي
ریشأ بنه سوچي اصلي ننردې پکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پر پرونې باندي تاوان کړه
ننی ته د سبا وعدې بیان کړه
چي سبا سوتیاري د تیښتي نیسه
آماده و استعفا لره خپل ځان کړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دی
بلـه پلا بیا په بل شکل ځان عیان کړه
ته و دی په مطلب بنه سره پوهیږی
بېچاره خلگ په ځان پوري حیران کړه

په خلوت کي تا ته هر عمل جائیز دی
پر بهر خبر د خدای، حدیث، قران کړه
که په پټو مخفلوکي هرڅه لـڅ سي
خود باندي سپین پټکی، کمیس، تمبان کړه

دا د نن د بدکارانو دود، دستور دی
چي د خلگو ترمخ سپین ځان مسلمان کړه
که رضا د خدای، مخلوق ځان لره غواړې
ریښا، ځان دي حقیقي عالي انسان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښوته لویږي

که سیلۍ اوري که سوځم په لمبو کي
که خندا کړم د ژوندیو په قبرو کي
واړه دي دی په ما هسي چاړي کاندي
تیروم ژوند زه د عشق په مرحلو کي
د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
بېره نکړم که تیریږمه په سپوکي
د فقیر او سپو خو تل سره پرته وي
په یوه دوه ده رالویږي ژر په پښو کي
ځو پیش رومي خیل جانان ویلي نه دی
غماز اکله شمیرمه په سرو کي
زما د عشق مِس معلوم سوي دي ویاړته
رقیبان ژر حسابیږي په پردو کي
په رشتینې عشق چي زما گل رخ خبر سو
ریشا، گرزه د گلا نو په باغچو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه یې دکومک په نامه ونج
اوس د هري روپۍ سود اخلي څهار پنج
د سرونړو کتوړیان یې په غلا یووړه
زوړ منګی یې ورته پرېښود پر ګړونج
طلایي خښتي یې وړي په عوض کې
ورکوي وچه تکۍ لکه اسپنج
د بابا غوښې یې وخوړې کاړګانو
د زامنو په کله کې نسته سنج
پر مغزو ماهرانه آپرېشن سوئ
چې ساده مسایل ډیر ایسي بغرنج
د لستوني مار دئ ډیر په عذاب کړئ
سوه د هریوه ښه لکه نارنج
یو کچکول، یوه لکړه ورته پاته
ځغلوي ژر اوسنۍ پخوانۍ ګنج
یوه ورځ به د حسابو کتاب راسي
چې یې وپیچي مغزی، پښې وآرنج
ریشاء هیښ ناست دئ په چرت کې نه پوهېږي
وړي له دغسي ناخوالو څخه رنج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي ښتي

چې پر چاپۍ د عتاب سترګې کږې غټې
هغه دم هغوی پښو کړلې چوټې
نه اسلام، نه شهامت دی، نه غیرت دی
چې دوړوړ په غوښو وهي سمټې
دا ښکار ندی چې پر لاړ، لاړ دې لښکرې
ښکار هغه چې په هوا ولي خرګټې
کاسه ډکه د حلال رزقه مـــــزه کا
نه چې بل د رته ولاړ وي تالي ښتې
چې د وروړ د سر په بیه لنګی غواړي
خدایه! مه کړې راپر سر هسې خرټې
پر کاغذ باندې مې وکښې خوخبرې
هسې پروټې وې په زړه کې لکه خټې
دا بېتونه د ریښا که چټیات بولې
نادانانو اعتراف وکړې په متې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورستي هګۍ

لو ګیله د زورورو څخه کیږي
چي وي نکړ د کمزورو لاس نیوی

د تور زنو شملو ورو غیرت ندی
چي کوي د ورورپر حق باندي تیری

چي ملت یې تر خپل ځانه پوري هیر وي
د هغو به برخه مه بوله بری

مجالس او فیصلي یې نتیجې وي
پکښي ګډ چي په خیرن زړه سوسړي

چي تر چرګي څوک ورستي هګۍ کي لاندي
امید مه کوه چي وباسي چیچي

مسلمان که تر نامه زیره اوږ ده کړه
پر شکمن یم که یې لنډ وونیم ګزی

د خالي او بو به څوک کوچي وانه خلي
د غرکي چي هر څونه وي شړپې

ریښا هغه وخت خپل ځان بختور بولي
که یې وکړ د تیریو مخ نیوی

د بندګۍ ژوند

شوه کېږي به د قبر و زندان ته — که هر څو دي نن هوا د آزادۍ ده
دغه لار چې دي اخستې ده بنديزي — فکر وکړه دغه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه تړ ابده لکه نه وي — کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پر دې تړوله غوړولي مستان ګرځي — زمانه نن د سوتي اود رندۍ ده
که د عجز و خلوت ته شو د ننه — خلوتګاه و هر فقير ته د ښادۍ ده
که شاهان په دې خلوت کې څوک محصور کړي — ورته پېښه نا جوړې د ساندۍ ده
د ريشا ژوند نه شاهي نه فقيري سوه — ژندګي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرو نولو

نه ورځم د يار کوڅې ته نه .ورځم — توري جولې هلته تګ و دوکوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده — درکي د جانان ولاړ عو، عوکوي
کله يې حضور ته رسېدلی سم — لاركي رقيبان راته پېشروکوي
يار مي د زړه کښت ته ورلوېدلی دی — هلته مي د عشق د وږو درو کوي
کله يې د حق آواز تر خوله خېژي — دوی لکه ميناوي کړچو کوي
ډېر، ډېر درواغان مي اوريدلي دي — پوه يم بيا پر نورو وعدو خوکوي
.نسي رسېدای ريشا تريار پورې
.څو چي جلادان د سرو لو کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه تعلیم نه تربیه سته

تعلیم نشته ماشومان بې تربیه سوه
مکتب وران سو معلمان څني کنده سوه

تربیه د وړکوچنګ دئ یا بنګښل دي
مور و پلار یې د ډوډۍ په غم اخته سوه

په کوڅو کې کچنیان واړه لوچګان دي
په ډېرو سره ولي دیوانه سوه

جهالت ورځ تر دابله ورځ ډېرېږي
خوی خصلت یې د حیوان اُدبوده سوه

پلار یې وزي د روپو وتولېدو ته
اولادونه یې کوڅې ته وړایله سوه

انساني خوی یې بدل په حیوان توب سو
هم یې ناسته هم خبري د شوده سوه

د ریشا د خولې چې هر اوف، آه وزاري
پر کاغذ د فریادونو مجموعه سوه

دغه حال دئ

غونښي خوري د خلګو په جرئت سره
وینې یې چښي په ډېر لذت سره

نس یې ورځ تر بله ورځ پړسوب کوي
خېټه به یې وموښلي د چت سره

ورځ راځي چې لړۍ انفلاق وکي
څیرې به لړ شین سي په شدت سره

وې پلورل د پلار هډوکې وپلورل
راپي نیوئ جهل په عزت سره

مه کوئ د خدای وروی ته وګورئ
ګورئ ټوله حال ته په دقت سره

دا د هوښیارانو کار زه نه بولم
ګډه بې عقلي د حماقت سره

چا چې د بوزلو حقوق لاندي کړه
ځئ به بندي غاړې د ذلت سره

چا که مظلومان لوړي ته پوړته کړه
دا دئ ریشا ژوند د شرافت سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه ته مولوېږي؟

ټول خوند ونه ټول، زموږ د زندګۍ سوه ‌ ‌ ‌ موږ ته پاتې زندګي د بې ننګۍ سوه
زمانې نن ورځ دي موږ چیچیان ایستلي ‌ ‌ ‌ زما پخیال چي دا دنیا ورسته هګۍ سوه
ځلېدونکي ځلا ورکه سوه تیاره سوه ‌ ‌ ‌ له محفله شخه پوره ته مار دنګۍ سوه
ترانې د عشق به هرچا ږغولې ‌ ‌ ‌ خولې ګبې سولې او ماته سارنګۍ سوه
هغه زړونه نن د جوشه دي لوېدلي ‌ ‌ ‌ چي له سره راشوه شخه لنګۍ سوه
افغانانو خپله توره بل ته ورکړه ‌ ‌ ‌ افغانۍ توره روسۍ یا پرنګۍ سوه
څوک دي ولې په وینا وونه پوهېږي ‌ ‌ ‌ ریشاء ستا ژبه توړۍ سوه که ګونګۍ سوه

ژړي تلي

داڅه حال دی چي ژړېږي کوندې رنډي ‌ ‌ ‌ دېوې هغتې ناویانې سولې کونډې
د چاپېښې لکه چخلې دي د ډنګرې ‌ ‌ ‌ د چاپنډې، پنډې، نورې هم سوې پنډې
نااهلان په دغه حال پورې خندا کا ‌ ‌ ‌ عاقلانو ورته وچیچلې شونډې
خلګ نه ګوري وبدې آیندې ته ‌ ‌ ‌ وجواب ته بې نیولي خولې دي منډې
ټول اولس پر دې لمبله نه څائیږي ‌ ‌ ‌ پر لمنې لمبله نه سي لوېې غنډې
چي چهرې بې د خپل کامه پوټولې ‌ ‌ ‌ د هغو چهرې عالم ته سوې بربنډې
د غفلت تلتک یې کښې کړي پر سر باندې ‌ ‌ ‌ ژړي تلي یې را ووتې تر څنډې

ریشاء مه ورځه پر دې ناحقه لاره
د ناحقي لارې و څغله په منډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي بل نه اړیو؟

تیل مونسته د څراغ او د اوجاغ   بل نه اړیو موږ په تیلو د څراغ

پلیسوزمو وخپل ځان ته پیدا نکړئ   لګولئ مو دئ بل ته چهل چراغ

هم په ستن هم په کفن بل ته احتیاج یو   په هستي کي یو ښتمن زړګی داغ، داغ

زراعت سته مالداري ځکي پرېوانه   مګر نوري یي له تولید څخه سوه چاغ

په سترخوان کي که یوه ګوله پیدا سي   د هوا څخه غوټي وهي پرې زاغ

خولې دې د منډي د زړه حال ویلای نسو   موږ د بل تر نظر یو لـــکــه اُلاغ

ولي اړیو په هستي کي د بل لاس ته؟   راسئ وباسو د دې اړتیا سراغ

که اصلي علت د دې حالاتو غوارې   ریشا، وابه وړې پنځوس قسمه دړواغ

د غلو ملګري

نه جوړېږي څو اخلاص، صداقت نه وي   نه خپل کیږي تر څو مینه، الفت نه وي

وهرچا ته خپل حقوق کله رسیږي   چي حاکم د عدالت حکومت نه وي

که د چور د پاره تړي وي پر انستي   په هغه ځای کي د خلګو دولت نه وي

حاکمان که سوه د غلو سره ملګري   مال لا څه کوې د سر امنیت نه وي

بدامني او ځان ځاني چي هر ځای راغله   بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي

پرېږ وسو، زوره ور کوي ظلمونه   د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي

ریشا، غواړې پر نړۍ چي عدالت وي
په بشر کي خیانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوئ خوږین ځګر یم
د وصال په امید ناست صبح و دیګر یم

ما د مینې لار په وینو اوبا شي کړه
اوس د ډېرې خونریزۍ روند په نظر یم

د زړه وینې مې د خولې څخه فوران کړې
بې مژګانو یې وهلی په خنجر یم

سر و مال مې د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کې زه تېر تر مال و سر یم

سپې رقیب دیار له دره فرارې کړم
د هغې ورځې تر اوسه دربدر یم

چې په سینه ورځ کالي راڅخه کاږي
نو به ولي هسې غلوته خوش باور یم

له درباره چې آشنا نا آشنا باسي
زه ریښا به تر هغو د بل پر در یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې فائيدې مجلسونه

يو سړی وي د تو پو په ويشتو ستړی
بل په څغاسته پر د ښتو، بيابانو ستړی

چا شپه تيره کړه په چوړ پسې روان دی
د هغې خوا د ګوني په ژړو وستړی

چې لړې يې هم د خواست لاس بل ته نيسي
سو ناداري زيار تو په نغلو ستړی

څوک جامونه يې پر يې چښي تشېږي
څوک کاګل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پاړس مخ زيره خيشته کړي
بوټ پاليش والا په بوټ و موزو ستړی

شپه او ورځ يو ځای و بل ځای ولې منډي
هر هيڅ په بې فايدې مجلسو ستړی

دې ستړيا و وکي ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په ډکو کلمو ستړی

وريشانه هوسايي نده وړ پاته
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکي غوښتني

پناه راکړه د شیطان د وسوسو . حب مي وباسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لاره رهي کړه . چي را وو زم د نااهلو د جلسو
انساني خوی و نه زما سره همراه کړه . نه لیوه غوندي چي ګډ یم په پسو
د هغو ملګري زما په نصیب مکړه . چي په دام وکولی ګاږي د نسو
چي تېر نه وزم د ناکسو په وینا وو . ما غالب کړه د شیطان پر دسیسو
د ریشاد تسلیم لاس وتا ته پورته . خواست کوي د خان اولاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاوده سوه | یو د بله په میدان کي سره سره سوه
د غرور ژخنه بیا په مستی راغله | حقیقت په سترګو نو یې پرانده سوه
چاو دوی ته د نشي پیکاري ورکړه | چي مستي یې د مورلي په زغیده سوه
لکه مږ د بل دعوت ته حلالیږي | غاړې یې پرې مذبوحانه یې غورځیده سوه
په خوني مواد لړلي یې ماغزه دي | په وینښتوب کي څملیدلي د بیده سوه
د ریشا لړزانه بزغ محفل زغن کړي | دا زغن او ازیې سوره سر بنده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته وړ زغ کړم؟

هديروکي موږ وچاته کړو وړنارې
ساکښ نسته چې دخلګو ناره واوري
موږ دخپلو پښتو فتو لاري څارلـــي
شاوخواسوي راته بندي تو له لاري
چې رښتیا سي اوس په هیڅ چا باور نسته
دباور د لاري مله سوله بې لاري
ګرم وسرد حالات پر موږ باندي تیر یږي
سپیني سرې سترګي چې وونیم خونکاري
باوله مي را بلل د زغ علاج نــــه
اوس به خورم پر ککرۍ دګوسو واري
خوراده ږي دامید وعدې بې را کړي
نن پر خپلو وعدو کړت سوله ناګاري
د ریشا حیات ګړۍ په ګړۍ مرګ دئ
چې د زړه څخــه یې څي د وینو داري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کمه رهي يو؟

ومنزل ته زه پر لوري د خطر ځم
پدې تگ کې په پښو نه ځمه پر سر ځم
منزل وال په سينه وړ ځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کې توره شپه ده مازيگر ځم
ناست چرتي يم د منزل لاره مي بنده
د مرگ لور ته زخمي زړه سوی ځگر ځم
د کاروان مهار په لاس کې د ساربان دی
اختيار نسته چي چټک په خپل نظر ځم
لاره وړکه د منزل ده شپه تاريکه
په بيابان کې دوړې، هيسته لرو بر ځم
بې آبي ده احتمال د چولې شته دی
ترلمر خر که نا خبره بې باور ځم
زما ريشا شه د سفر لوري ورکسوی
چي پر کمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسي تو لیږي تـولـه
نن به روان سي که پرون پاته سو

چا زرغوني درختي د بخه وکښي
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پر ځلورو ورځي
د بل یو لاس اویو یې وروڼ پاته سو

انسانیت د افغـانـانـو ولاړئ
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته سو

انسانان ځي روان پرمخ دي رهي
تاجک، ازره، ازبک، پښتون پاته سو

د ریشاء نوم اویا نښان به څه وي
که پر پره دي مځکه مسکون پاته سو

لاس یوکئ

پښتانه، تاجک، شیعه، هزاره گان
ترکمن، ازبک، بلوڅ، نورستانیان

هر تکم چې پدې خاوره کې هستیږي
بلل کیږي په یوه نوم د افغان

افغانان د دې هیواد میراث خواره دي
ځکه ټول د دې خاورې دي بچیان

اشغالګر غواړي چې دوی سره جلا کړي
چې بیا وروسته وي اشغال ورته آسان

لمړی غواړي چې پر قوم، مذهب یې بېل کړي
پدې توګه یې کمزوري کاندي توان

بیا جلا، جلا پر هر یوه حمله کړي
د بشر د غوښو وږي شرمښان

افغانان که ځان اولاد ته امن غواړي
د دښمن په د سیسو دې پوه کړي ځان

دیوه والي اسلحه خورا کاري ده
په نفاق کې د بل ګټه ده خپل زیان

که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دئ
بې یووالي تدریجي مرګ ته روان

یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورک وي
د نقشې د مخه ټول افغانستان

د رښتیا خبرې هر شنوانده اوري
د کمو د پاره ندئ دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذغالیان سوو

راته پېښې دئ هره ورځ نوئ سړد رد   د توږمخو سکروګاز کړم ګرم، سړد
لغوړنه سړدردي او سرچرخي ده   زړه مي ريږ دي د نارنج په رنګ، رنګ زرد
هوايې سوم تکهاړئ مي په سر کښې   ترغوږ ومي تګان باسي مرد نامرد
د کوټې ياران مي واړه هوايان دي   وکومک ته پيدا نسو بل همدرد
آرام نلرم په سر کې مي برچې ځي   سرچرخيو کړم د ژوند ځنځه دلسرد
چې يې وينم تورمخي بدمي ايسي   زغالی کړم د تورمخو سکروګرد
زه د ژمي د ساړه جنګه دار بزم   چې اخيستي سره لوي وي فرد، فرد
د اسخت ژمئ به خاوند پخير تېر کړي   د سکرو مخ به وي توږ په عمل کرد

ړنګ زردي به و ريشا ته سرخرويې وي
که يوځل يې د سکرو موسم کئ طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فراري عاشق

چي ځان نکړي د يار مخ ته سپلني
هغه کله عاشقان دي رښتني

ترڅو لو چي د جانان ومخ ته ګوري
هغه خوشي ننداره چيان دي بهرني

که د مرګ سکلی د يار پر زنګانه وي
دا وصلت دئ مګر هو، زکندني

که وصلت د يار بې پرې نښو د فراري سو
په قانون د عشق بې خپل ځان کړی ځوځني

چي کوڅه د يار په اوښکو اوباشي کړي
لري هسي تروې اوښکي شيريني

مرام کاته او تبسم يې نوی ژوند دئ
سل کلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د يار ودرته ملنګان وي
چي پر د ښت ګرزي هغه دي ليوني

زما د عشق صفحه د يار په توصيف ډکه
له ښايسته د رېښاء اشناغني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مردار خواره

ماليده خوري، هم ډبري، جواري خوري
کلنگي چرګه و چرګ واړه جاري خوري
چغالان بيا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا يې ډېر چټک پر هواري خوري
دلاښو په ټلاښو کي با بنده ښکار کړي
طبيعت يې دئ چي هره مرداري خوري
اشتها چي يي د حرص په ښوروکي راغله
مرداري لا په خوړا مزه داري خوري
د هرچا مطلب خوړک دئ په ژوندون کي
يو په زوږ بل يې په ډېره هوښياري خوري
څوک کرار، کرار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټې وهي خوړا يې تلواري خوري
رېښاء شکه د حرام خوړو ونکړي
حرام خوړ آخر پرسرواري کاري خوري

تر کلکین راته گوري

لا مړ نه دئ چې پر سر یې کیږي واري
لا یې نه وینې چې وینې وهي داري
نامردان وي چې پر مړو توري راکاږي
پر راکښلي یې وي سرې ستر ګې خونکاري
څنګه زړه دئ چې دوړو ر په مرګ ښادیکا
اوړ اباسي پسله له مرګه یې اندارې
دا نن څه زلزله ګډه په نړۍ ده
چې یې ښځې، نر وهي دغم کوکاري
دا دکم چپاول ګرو چپاول دئ
چې په سینه وړ ځ نیولې یې دې لارې
پر میدان باندې یې مخ نه لیدل کیږي
تماشا کړي په کلکین کې تر هنداري
ریښا، داسې تګاري په ستر ګو وینې
انسانان وژني لا ځان ګڼي خدای پاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلګل میري

تجارت نن ورځ اکثره سود خوري سوه
عقیدوکي پښه داسي کمزوري سوه
که په هر قسم خوش مړي پیدا کیږي
د ده نکړي تولېده يې رنځوري سوه
بې پیسو څه، بله مینه، الفت نسته
د روپو حب دئ چي ورک مو، ورورګلوي سوه
کیسه بړندي د بل د جیب يې کاږي
که څوک ځير سي د غه هم کیسه بړي سوه
د روپو ګوني په شاوړي و داوړي يې
حمالي ده چي يې نوم سوداګري سوه
سرمايې د خپل هیواده تخته باسي
واولس ته پاته خود دربدري سوه
حساب ورک دئ محاسب دئ ناخبره
ګډوډي، بې حسابي ګلګل میري سوه
ريشاء خپل ځان دي په لږ سره قانع کړه
ډيرول يې وبل چاته مزدوري سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک خپل وپردی نه پیژني

زړه چي د توپک وسوځي بل وژني
نه لري تمیز پره دي وخپل وژني

زړه کي چي یې بل داور لمبه سوله
څوچي زړه یخ نکي سل وشل وژني

کله سته تو پیر پر‌یږد انسان حیوان
خره وژني،غوایي،انسانان سل وژني

د ک توپک سنگدل انسان چي واخستئ
خلگ پر کشمیر او پر کابل وژني

دوست ودښمن کله توپک پیژني
نه یې په پوښتنه نې توکل وژني

هر توپک ومرگ لره جوړ سوئ دئ
کله ډیر عاقل کله پاگل وژني

ورک دي وي توپک د کتارو سره
ځکه تش لیدل یې ریشاټل وژني

بېوسه یو

زه بې وسه، ته بې وسه، دی بې وسه
موږ بې وسه سووچې دوی سوه گل هوسه
نو به خود دوس دا ړانو ناخیرې وي
پر موږ شمیرې د روږې مال یو په لسه
مچمچې که څوک چیچي دا دې عسل دی
شات خو چانه دي اخستي له مگسه
چې بې وسه د خپل وس په جال کښې باسي
خدایه وباسې کلهې د دوی له نسه
په یوه آذان یوه مسجد کې لمونځ کړي
مگر بعضې یې ولاړ وي بې اودسه
یو څوا خوږې زموږ د پاره پیدا نسو
په دې لویه کوړنۍ کې یو بې کسه
ړیشاء بند دی په قفس د بې وسۍ کې
فریاد و نه یې ړاوړي له قفسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرصراف کلپي نه چلیږي

کوز بار کله ترمزله پورې رسیږي
تر هدف پورې پرلارې چپه کیږي
که کوټه سکه دي ورکړه وصراف ته
کلپي کله پرصراف باندي چلیږي
د رشتیا د باغو درختي وي پربار
د درواغو د رختي وچي سي رژیږي
که د بله پې الغیچ کړه ځان ته کوته
چي مصرف یې نکړي بل لره پاتیږی
چي پرلوتو باندي پورته پوخ دیوال سي
د بقاء امید ترې مه کوه نړیږي
د خولې لار او د زړه لار چي یو نه وي
اقرباء لا د هغو ثمنه بېلیږي
ته د یر بنه وایې ریشاء کوردي ودان سه
خو تر تا ستا مخاطب بنه په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړي کړی مور مړی بیا به یاد نسي
غر ونړیدی بیا به ایستاد نسي

غم یې پر کور تورہ لیکه وکښله
دو مري غم زده، سوچي به ښاد نسي

ډېرو نامردانو ډېر نامراده کړل
دانا مراده زړونه به د مراد نسي

یو وار چې سقوط سو اعتبار د چا
بیا به دوهم ځل د اعتماد نسي

یو ځل چې په مرګ په لحد ننوزي
هغوته د ژوند دوا ایجاد نسي

اوس یې سالګري د مرګي یاد لري
ژوندي باید پس له دې پیاد نسي

سر یې کړه ریشا، په رنګ وژاړه
شو غمخور پیدا د دې هیواد نسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدي خاطرې

راته پاته ډېرې بدي خاطرې دي
په غوږو کې د وحشي حیوان نارې دي

په لیدو سره آواز د خولې نه وزي
ګنګوړه یم چې داځنګه قوارې دي

د خبرو مجال ندئ راته پاته
یا د لاس او یا د سترګو اشارې دي

د غمجنو وښکو سیل پر مخ بهیږي
د زړګي د وینو پوړته فوارې دي

د علاج دارو بې ندئ پیدا سوئ
طبیبان نه د علاج، نه د چارې دي

ستا په داد خدائ رسیږي ریشا خواره
نور دي ټوله کوښښونې وارې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

منافق

مخامخ چي درته ناست وي، جان، قربان به درته وايي
که دي سترگي سوې نهامي، بدگويي يې پس شا وي
هسي خلک منافق وي، چي زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم د زړه ژاړي، پښلا کوي خنداوي
په دوستۍ يې باور نسته، وي دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېروني، دښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار و قربان او په لباس يې خطا مسه
باطني خوی و خصلت يې، د انسان نه وي بلا وي
هوښ کوه! د هسي خلگو په گفتار سره تېر نه وزې
چي وينا، عمل يې دواړه، يو د بل سره جلا وي
همېشه د صادقانو سره دوست و همنشين سه
د کاذب او دروغجن څخه دوري دي دريشا" وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږلاس کوږمغزی

د همت ښبنتنان طمع د چا نکړي
شهامت به په خشم و سودا نکړي
نه کوږ لاس ؤ کوږ مغزی نیسي وچاته
او په لاس کی به د فقر عصا نکړي
بې همت وي چې د بله مفت غواړي
بې همته بیا هم وړکړه وړیا نکړي
خپله خوري خپله ګټي لږ وي که ډیره
د بل مال لره به اوږ د لاس دغلا نکړي
دا کس نه دی، چه غیرت کې تر پښو لاندي
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسي ډیر مفت خواره سته په جامعه کښې
په دړواغو داخبره ریشا، نکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برګ کټل

چي پر لاړ ځي برګ کټل یې خوروي
په پړه دي اشاره خپل یې خوروي
برګ کټلو یې پر سر اوړونه بل کړه
مغز جوش وخوږ کوګل یې خوروي

برګ کټل که وي څو وړځي زغمل کیږي
په کلو کنداغ وهل یې خوروي
بیګانه وویې خپلوان دي بدراه کړي
چي ړشتیا سي ګواکي بل یې خوروي

حق دئ چیري چي خپل ځان ورته تسلیم کړي
د سوتي په زوړ منل یې خوروي
ولي برګ، برګ وړته ګوري، خو انسان دئ
له دي لاري څه وتل یې خوروي

د وجدان دادګاه که هر چیري پیدا سوه
ریښا هم وړځي چي تل یې خوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه انګور چغال وهي

څوک چې یې پر مېنځ هم ږیې پرنال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چې د باغ قواله ستا شه وي
امّا، هغه ښه انګور چغــال وهي
څوک وای چې حق دې منم وې غواړه
څوک بیا مخامخ دي ســرمال وهي
چا ډامبري لار په ځینو وړانه کــړه
بل بیا کښت ته مځکه په دوپال وهي
ماغوښته تعمیر دو منزله کـړمه
سړای میانځ کې جاهل ښا دیوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُرې
ولي په شلاخوې کوتوال وهي
غلئ سه ریشاٌ فریاد وچاته کړې
تا خو هم پره دی هم اندیوال وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښني نه پر ورځي

پښني هغه کږدیو ته بیانه ورځي
زړه چي یې هابرګ کوټه کوټلئ دئ

لیري په دوربین کي ورمعلومه سوه
توري دي کږدئ کلی وټلئ دئ

نه بلیږي اور په دې نغریو کي
دلته دوږخي اور لګېدلئ دئ

پاته، تشه، توره سوله دامینه
میږي، اوښان نسته تللئ کلی دئ

دلته پرلاښو باندي کارګان ګرځي
شاوخوا اتڼ یې اچولئ دئ

بیا به هغه دې مېنې ته راسي
یو ځل چي کوټه ورغورځېدلئ دئ

ځي د ښامار اړخ ته اتراغ کوي
پلار د دې ښامار ریشا چیچلی دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

آینده نتیجه

هر ډول مستي نن وړ ځکولای سي
هر قسم دړی په چاوهلای سي
تانن دبي وسو واک اخیستئ دی
تو له په یوه وندړ تړلای سي
تا د صیادی لوی تور اودلئ دی
ته لا هوائي مرغان نیولای سي
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نږدې هدف ویشتلای سي
لوی کراته بازېي چالاکي لري
هر ځای ځپل حریف راځمله ولای سي
حرص دي نه مړیږي چي هر څونه خوړې
هر څه په سرابنتوب سره خوړلای سي
ته که آینده ته نظر واچوی
ځنگه نتیجه ځني ایستلای سي
وبنیه ریښتیا چي دا ته څوک بنیې؟
ما ته دا بنیلي راښوولای سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیت المال موږکان

کښېږدئ ژر تلکي موږکانو ته
دا د بیت المال رشوت خورانو ته
وې نیسئ ترخټ عدل تې وسپارئ
ورکړئ سزاګانې خائینانو ته
ونغاړئ کمبله د فساد، رشوت
وغوړوئ فرش و صادقانو ته
چاکه د ملت په سر سودا کول
مه ورکوئ سر دې تاجرانو ته
چاکه حقیقت په توپک وویشتې
ټینګه چکه ورکړئ جاهلانو ته
هرڅوک چې خدمت په صداقت کوي
وسپارئ اختیار و خادمانو ته
نن ورځ ریښا هر ملت پوه سوی دی
ځان به خوشې نکړي ناپوهانو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه شرم نه حیا

مخ دې پرته کړه د هرچا میراث خوره
حرام خوره تا ته وایمه مخ توره

د عالمه دې نه شرم، نه وا یه سته
چې د بل پتې دې لاندې کړې په زوره

جنتو نه جوړوې د ځان د پاره
نه بېرېږې د دوزخ له سخته اوره؟

په ژوندنې که دې غاړې خلاصې نکړې
نه خلاصیږې پسله مرګه روږ د پوره

د سیسې دې زما د ځکې، باغ کړې جوړې
تاکړه لاندې زړه دې وایستم د کوره

ولې دومرې بې غورې سوه په جهان کې؟
ولې نسوه د ظالم کاسه نسکوره؟

د رېشا ذرېړه د خروښه غلبلې دې
د فشار حمله بې واستوې ترګوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library